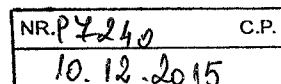
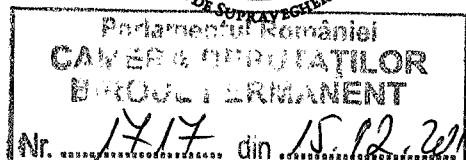


Cancelarie Președinte



Stimate domnule Președinte,

Ștef. C. Pandă
11.12.2015
Ștef. Zgonea
11.12.2015
Ștef. Zgonea

Îmi face plăcere să vă transmit „Programul de activitate 2016 și Obiectivele strategice 2016-2018” ale Autorității de Supraveghere Financiară. Lucrarea trece în revistă proiectele instituției din anul 2015 și activitățile pe care ne propunem să le dezvoltăm în 2016 pentru toate cele trei piețe supravegheate.

Dintre realizările anului în curs menționăm elaborarea unui pachet legislativ complet și modern pentru piața asigurărilor, derularea, în premieră europeană, a unui exercițiu de evaluare a activelor societăților de asigurări din România (Balance Sheet Review), implementarea unor modificări structurale pentru piața de capital (ex. proiectul STEAM prin care am eliminat o serie de bariere în dezvoltarea acestei piețe, clarificarea situației pieței Rasdaq) precum și îmbunătățirea cadrului legal al sectorului de pensii printr-o serie de amendamente la reglementările existente.

Nu în ultimul rand, ASF a încheiat în 2015 un amplu proces de reconstrucție instituțională, care a vizat așezarea instituției pe baze funcționale compatibile cu standardele europene în domeniu.

Ca o premieră în abordarea instituției noastre, documentul conține și obiectivele strategice pe termen mediu (2016 – 2018). În perspectiva următorilor trei ani, ASF urmărește să creeze un cadru integrat de funcționare și supraveghere a participanților și a operațiunilor pe piețele financiare nebancare, să contribuie la stabilitatea și dezvoltarea sustenabilă a acestor piețe și să devină o autoritate eficientă, deschisă în relația cu piața și cu consumatorii de servicii financiare non-bancare.

Vă rog să primiți, domnule Președinte, asigurarea întregii mele considerații.

Mișu Negrițoiu

Președinte



Domnului Valeriu Zgonea

Președinte al Camerei Deputaților



AUTORITATEA
DE SUPRAVEGHERE
FINANCIARĂ

PROGRAMUL DE ACTIVITATE 2016

ȘI

OBIECTIVELE STRATEGICE 2016-2018

CUPRINS

1. MISIUNEA, VIZIUNEA ȘI VALORILE ASF	4
2. REALIZĂRI PRINCIPALE ÎN ANUL 2015	5
2.1. Transformări în piața asigurărilor.	5
2.1.1 Exercițiul de auditare a societăților de asigurare	5
2.1.2 Intensificarea activității de supraveghere și aplicarea unor măsuri de redresare financiară	6
2.1.3 Elaborarea unui pachet legislativ complet și modern	6
2.2. Reforme importante în piața de capital.	7
2.2.1 Clarificarea situației pieței RASDAQ și a pieței valorilor mobiliare necotate	7
2.2.2 Alinierea la normele europene și reformarea cadrului legal	8
2.2.3 Înlăturarea unei serii de bariere în funcționarea pieței	8
2.3. Amendamente la reglementările pieței fondurilor de pensii private	9
2.3.1 Modificarea legislației primare	9
2.3.2 Relaxarea politicii de investiții	10
2.3.3 Optimizarea cadrului de risc și de previzionare	10
2.4. Finalizarea reformei instituționale a ASF	11
3. PROGRAMUL DE ACȚIUNI PENTRU 2016	13
3.1 Creșterea încrederii consumatorilor: transparență, accesibilitate și echitate	13
3.2 Creșterea gradului de dezvoltare și de maturitate a piețelor răspunzând nevoilor economiei, ale participanților la piață și ale beneficiarilor de produse financiare	15
3.2.1 Stimularea dezvoltării pieței de capital	15
3.2.2 Stimularea dezvoltării pieței asigurărilor	17
3.2.3 Stimularea economisirii pe termen lung în cadrul fondurilor de pensii - LIFE	18
3.3 Asigurarea unui cadru normativ adecvat, prudent și sustenabil	19
3.4 Consolidarea procesului de eficientizare a activității de supraveghere	19
3.5 Modernizarea instrumentelor de intervenție ale ASF - redresarea financiară și rezoluția	22
3.6 Consolidarea capacității instituționale a ASF	24
3.7 Participarea ASF la construcția europeană bazată pe valori comune	24
4. OBIECTIVE STRATEGICE ÎN URMĂTORII 3 ANI	27
4.1. Protecția și informarea corespunzătoare a consumatorilor	27
4.2. Stabilitatea și funcționarea sănătoasă a piețelor	28
4.3. Alinierea legislației primare la directivele și standardele europene – simplificarea și armonizarea legislației primare și secundare	28
4.4. Stimularea dezvoltării piețelor financiare nebankare	29
4.5. Întărirea capacității instituționale și consolidarea autorității	30

01 Misiunea,

Viziunea și Valorile ASF

Misiunea ASF își găsește izvorul în prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară care cuprind la art.5 atribuțiile principale ale acesteia, astfel:

- ✧ asigurarea stabilității, competitivității și bunei funcționări a piețelor de instrumente financiare, promovarea încrederii în aceste piețe și în investițiile în instrumente financiare, precum și asigurarea protecției operatorilor și investitorilor împotriva practicilor neloiale, abuzive și frauduloase;
- ✧ promovarea stabilității activității de asigurare și apărarea drepturilor asiguraților;
- ✧ asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor.

Prin urmare, **Misiunea** ASF are ca repere esențiale asigurarea integrității, transparenței și a funcționării corecte a piețelor financiare nebankare, precum și protejarea intereselor și drepturilor consumatorilor produselor și serviciilor financiare specifice acestor piețe.

ASF este o autoritate orientată către viitor și care îmbină, în actul de supraveghere, principiile de conformitate cu noutățile pe care le presupune abordarea pe bază de riscuri, în sensul prevenirii și minimizării efectelor acestora.

Prin **Viziunea** sa, Autoritatea sprijină consolidarea piețelor supravegheate și creșterea competitivității acestora, prin crearea unui cadru de reglementare în conformitate cu standardele europene, menit să contribuie la dezvoltarea acestora, în condițiile implementării mecanismelor de supraveghere bazate pe riscuri și a unei abordări preventive.

ASF se angajează în activități care să conducă la creșterea nivelului de educație financiară, ca măsură activă de protecție a consumatorilor de servicii și produse financiare nebankare și de creștere a gradului de încredere.

Printre **Valorile** pe care ASF își întemeiază activitatea și care, în ansamblul lor, îi definesc identitatea se numără: responsabilitatea, transparența, independența și performanța. Prin promovarea consecventă a acestor valori și desfășurarea activității în condiții de transparență și responsabilitate, ASF își propune reformarea și modernizarea politicilor și practicilor de reglementare, autorizare și supraveghere cu scopul de a asigura funcționarea entităților în interesul clienților.

02 REALIZĂRI

principale în anul 2015

Anul 2015 a reprezentat pentru ASF perioada în care au fost inițiate și implementate transformări, reforme și ajustări ale tuturor piețelor financiare supravegheate, iar aceste demersuri au avut obiectivul de a spori calitatea serviciilor oferite și de a crește gradul de încredere al consumatorilor de servicii financiare.

2.1. Transformări în piața asigurărilor

Sectorul asigurări a parcurs în anul 2015 o etapă importantă prin implementarea unor noi standarde atât în ceea ce privește funcționarea, soliditatea financiară a societăților de asigurări și calitatea distribuției produselor de asigurare, cât și cu privire la cadrul legal și normativ. Principalele repere ale transformării pieței de asigurări se referă la:

2.1.1 Exercițiul de auditare a societăților de asigurare

Autoritatea de Supraveghere Financiară a realizat, pentru prima dată în istoria asigurărilor, o radiografie a tuturor societăților de asigurări, prin auditori independenți. Acest demers a presupus derularea a două exerciții, primul fiind denumit BSR (Balance Sheet Review), împreună cu Comisia Europeană și EIOPA, iar cel de-al doilea, denumit BSRE (Balance Sheet Review Extended), fiind derulat exclusiv cu resurse naționale. În urma celor două exerciții au fost identificate 10 societăți de asigurări care sunt subcapitalizate (4 – în urma exercițiului BSR și 6 – în urma exercițiului BSRE).

Principalele obiective operaționale ale evaluării activelor și pasivelor bilanțiere și testului de stres pentru sectorul asigurărilor din România au inclus:

- analiza portofoliului de asigurări al fiecărui participant în vederea stabilirii obligațiilor care decurg din contractele de asigurare, evaluarea gradului de adecvare al rezervelor tehnice și furnizarea unei estimări reale a valorii economice a acestora;
- evaluarea adecvării principiilor de recunoaștere și de evaluare aplicate pentru toate pasivele și toate activele societății cu un accent special pe impactul operațiunilor și tranzacțiilor cu persoane fizice sau juridice cu legături strânse cu societatea;
- evaluarea eficienței instrumentelor utilizate pentru transferul riscurilor la terțe părți cu privire la riscurile aferente contractelor de (re)asigurare subscrise de către societate, incluzând contractele de reasigurare finită;
- analiza gradului de adecvare a fondurilor proprii ale societăților participante la cerințele de solvabilitate;
- evaluarea rezistenței sectorului asigurărilor din România la diferite șocuri și identificarea principalelor vulnerabilități și probleme care ar necesita măsuri suplimentare de supraveghere.

Până la începutul lunii octombrie 2015 au fost aprobate majorări de capital social pentru un număr de 11 asigurători, iar infuzia de capital aprobată totalizează suma de 191.928.890,90 lei. Totodată, erau în analiză solicitări de aprobare a majorării capitalului social pentru un număr de 6 asigurători, în sumă totală de 33.464.629,05 lei.

2.1.2 Intensificarea activității de supraveghere și aplicarea unor măsuri de redresare financiară

Ca efect al intensificării activității de supraveghere și îmbunătățirii cadrului normativ, au fost aplicate următoarele măsuri pentru consolidarea și redresarea financiară a entităților din sectorul asigurări-reasigurări:

- * creșterea capitalizării brokerilor de asigurare și a societăților de asigurare;
- * intrarea în procedură de redresare financiară, pe bază de plan de redresare financiară pentru două societăți de asigurare: Carpatica Asig și Euroins;
- * închiderea procedurii de redresare financiară și constatarea stării de insolvență, însoțită de retragerea autorizației de funcționare și declanșarea procedurii falimentului pentru Societatea de Asigurare-Reasigurare ASTRA S.A.;
- * reorganizarea Fondului de Garantare a Asiguraților conform noului cadru legal.

Ca urmare a măsurilor precizate mai sus, a crescut soliditatea financiară a entităților, având în vedere că în întregul sistem de asigurări s-au injectat capitalizări suplimentare, iar, pe lângă majorările de capital la societățile de asigurări, s-au înregistrat și majorări de capital social la brokerii de asigurare în valoare totală de peste 28 de milioane lei.

2.1.3 Elaborarea unui pachet legislativ complet și modern

Principalele componente ale legislației care a fost modernizată în cursul anului 2015 au vizat regimul de solvabilitate pentru societățile de asigurare, organizarea și funcționarea Fondului de Garantare a Asiguraților și implementarea mecanismului de rezoluție pentru asigurători, astfel:

- * Legea 237/2015 privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare transpune în România regimul Solvabilitate II, așa cum este el definit la nivelul UE prin Directiva 2009/138/CE. Implementarea unui demers de o asemenea complexitate a presupus din partea ASF consultări cu inițiatorii proiectului de lege pentru transpunerea Directivei Solvabilitate II, cu modificările și completările ulterioare, demararea procesului de elaborare de norme privind aspectele nereglementate prin legislația europeană de nivel 2 aplicabilă direct în statele membre, demararea unui amplu program de pregătire profesională, precum și inițierea unui dialog susținut cu piața. Acest cadru legal presupune, printre altele, și schimbarea majoră a modalității în care ASF își exercită competențele de supraveghere, prin supravegherea bazată pe o abordare prospectivă în funcție riscuri.
- * Legea 213/2015 privind Fondul de Garantare a Asiguraților are în vedere modernizarea schemei de garantare a asiguraților din România prin crearea unui mecanism viabil și eficient de funcționare a Fondului de Garantare a Asiguraților și vizează totodată clarificarea scopului, reglementarea statutului juridic al acestuia, resursele de finanțare a acestuia, procedura și condițiile de plată a creanțelor de asigurări din disponibilitățile Fondului, precum și aspecte ce țin de organizarea conducerii și administrării acestuia.
- * O premieră absolută pentru Europa este demersul inițiat și promovat de ASF materializat prin Legea 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor. Această lege este compatibilă cu mecanismul și instrumentele de rezoluție din sistemul bancar și vizează crearea unui cadru legal nou de gestiune a crizelor în sectorul financiar, prin introducerea de prevederi ce cuprind o serie de măsuri și instrumente menite să asigure intervenția timpurie și rapidă în

cazul deteriorării poziției financiare a unui asigurător. Măsurile și instrumentele urmăresc protejarea creditorilor de asigurări, minimizarea impactului asupra fondurilor de protecție, protejarea fondurilor publice prin reducerea la minim a dependenței de sprijin financiar public, evitarea efectelor negative semnificative asupra stabilității financiare a pieței de asigurări, menținerea disciplinei de piață și creșterea încrederii.

Totodată, au fost alocate resurse consistente pentru elaborarea legislației secundare aplicabile intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări, în conformitate cu directiva privind distribuția produselor de asigurări (Directiva IDD), precum și distribuția online a produselor de asigurare.

2.2. Reforme importante în piața de capital

Piața de capital a înregistrat o serie de modificări structurale menite să îmbunătățească funcționarea ei, precum clarificarea statutului pieței RASDAQ, implementarea directivelor europene cu privire la organismele de plasament colectiv și administratorii fondurilor de investiții alternative, creând astfel premisele dezvoltării pieței, înlăturării barierelor identificate prin proiectul STEAM și creșterea competitivității pieței de capital.

2.2.1 Clarificarea situației pieței RASDAQ și a pieței valorilor mobiliare necotate

Procesul aplicării prevederilor Legii 151/2014, care se referă la clarificarea situației pieței RASDAQ și a pieței valorilor mobiliare necotate, a fost unul complex (convocare AGEA, hotărâre AGEA, primire de cereri de retragere, numire expert autorizat, întocmire raport de evaluare, plată acțiuni, transferul acțiunilor din contul acționarilor care și-au exercitat dreptul de retragere în contul societății) întinzându-se pe o perioadă de aproximativ 6 luni de la hotărârea AGEA.

În perioada de la intrarea în vigoare a Legii 151/2014 și până la data la care activitatea celor două piețe a încetat de drept, ASF a supravegheat modul în care emitenții au respectat procedura, încălcarea normelor fiind sancționată.

În urma finalizării restructurării pieței RASDAQ și pieței valorilor mobiliare necotate;

- un număr de 311 societăți ale căror acțiuni se tranzacționau pe piața RASDAQ sau pe piața valorilor mobiliare necotate s-au transferat pe piața reglementată/ATS după cum urmează:
 - 5 societăți pe piața reglementată administrată de BVB
 - 271 pe ATS administrat de BVB
 - 35 pe ATS administrat de Sibex
- un număr de 587 emitenți au fost retrași de la tranzacționare;
- pentru nerespectarea procedurilor aferente punerii în aplicare a legii, ASF a emis 208 decizii de sancționare.

Activitatea pieței RASDAQ și a pieței valorilor mobiliare necotate a încetat de drept la data de 27 octombrie 2015.

2.2.2 Alinierea la normele europene și reformarea cadrului legal

- * A fost adoptată Legea nr. 74/2015 privind administratorii de fonduri de investiții alternative care transpune în legislația națională prevederile directivei DAFIA (Directiva privind administratorii fondurilor de investiții alternative). În aplicarea acestei legi și pentru a clarifica unele dintre dispozițiile Regulamentului delegat al UE nr. 231/2013 de aplicare a DAFIA, ASF a emis Regulamentul nr. 10/2015 privind administrarea fondurilor de investiții alternative.
- * Tot în cursul anului 2015 a fost adoptată legea de modificare a Ordonanței de Urgență nr. 32/2012, care vizează transpunerea Directivei (UE) nr. 91/2014 în ceea ce privește funcțiile de depozitar, politicile de remunerare și sancțiunile aplicabile organismelor de plasament colectiv în valori mobiliare (UCITS V).
- * ASF a sprijinit inițierea, elaborarea și adoptarea ordonanței de Guvern pentru eliminarea următoarelor bariere care împiedică, în prezent, intrarea României în grupul piețelor de capital emergente și care constituie un impediment real în calea diversificării surselor de finanțare prin piața de capital:
 - o procesul de lungă durată și complicat de deschidere a unui cont de tranzacționare în România de către investitorii străini;
 - o procese dificile pentru exercitarea unor drepturi fundamentale ale investitorilor (ex: dreptul de a primi dividende, dreptul de vot în Adunarea Generală a Acționarilor);
 - o existența anumitor praguri de deținere a acțiunilor emise de operatorii de piață cauzează imposibilitatea luării unor decizii strategice, creând blocaje în funcționarea acestor entități și influențând negativ piața de capital locală;
 - o prevederi privitoare la ofertele publice de valori mobiliare și admiterea valorilor mobiliare la tranzacționare pe piețe reglementate care pot fi modernizate și eficientizate în linia bunelor practici europene.

2.2.3 Înlăturarea unei serii de bariere în funcționarea pieței

Proiectul STEAM, demarat încă din anul 2014, are la bază un calendar de îndeplinire a unui set de obiective privind corectarea deficiențelor care țin încă România în zona piețelor de frontieră. Principalele direcții de acțiune ale ASF în 2015 pentru atingerea obiectivelor STEAM sunt structurate pe 5 mari piloni, iar realizările sunt punctate astfel:

Pilonul I: revizuirea legislației primare și secundare

- * proiectul de lege privind emitenții de instrumente financiare și operațiunile de piață a fost avizat de ASF și transmis către Ministerul Finanțelor Publice pentru finalizarea procedurilor aferente inițiativelor legislative ale Guvernului;
- * proiectul de lege privind piețele de instrumente financiare pentru transpunerea Directivei 2014/65/UE (MiFID II) este în curs de finalizare de către inițiator;
- * proiectul de lege privind fondurile de investiții alternative este în curs de finalizare de către inițiator.

Pilonul II: consolidarea și modernizarea infrastructurii pieței de capital

- * evaluarea sistemului RoClear administrat de Depozitarul Central în contextul aderării la platforma T2S.
- * planul de măsuri cu privire la instituirea de mecanisme eficiente pentru protecția împotriva furtului, pierderii și utilizării abuzive/neaautorizate (fără acordul clientului) în cazul transferului de instrumente financiare.

Pilonul III: dezvoltarea pieței de obligațiuni

- s-a încheiat convenția ASF - MFP, BVB și DC pentru derularea operațiunilor pe piața primară și a fost acordată asistență tehnică de specialitate entităților implicate în derularea programului pilot.

Pilonul IV: stimularea creșterii numărului de emitenți și a lichidității pieței de capital

- Grup de lucru cu participarea ASF, MFP și alte instituții ale statului român pentru facilitarea derulării procesului privatizării prin piața de capital a companiilor aflate în portofoliul statului și pentru valorificarea deținerilor statului la companiile deja listate.
- implementarea posibilității listării companiilor românești pe alte piețe.
- au fost propuse spre modificare prevederile reglementărilor ASF pentru eficientizarea și fluidizarea operațiunilor de împrumut de instrumente financiare și a tranzacțiilor de vânzare în lipsă, precum și adoptarea regimului juridic al garanțiilor cu instrumente financiare.

Pilonul V: dezvoltarea pieței de retail și educația financiară.

- participarea împreună cu potențiali parteneri (operatorii de piață, asociații profesionale etc.) la mai multe întâlniri cu managerii/reprezentanții unor companii reprezentative care nu sunt listate pe piața de capital din România.
- condiții de funcționare pentru noi tipuri de organisme de plasament colectiv în cadrul proiectului de lege privind fondurile de investiții alternative și în proiectul de regulament emis atât în aplicarea legii privind AFIA, cât și a legii privind FIA.
- reglementări contabile conforme cu IFRS aplicabile entităților supravegheate din piața de capital.

2.3. Amendamente la reglementările pieței fondurilor de pensii private

Fondurile de pensii private au consemnat o evoluție pozitivă, înscrisă pe un trend ascendent, fapt ce a necesitat amendamente minore ale cadrului legal și ale anumitor reglementări secundare, astfel:

2.3.1 Modificarea legislației primare

În planul modificării legislației primare aplicabile fondurilor de pensii private, menționăm transpunerea art. 1 din Directiva 2013/14/UE de modificare a Directivei 2003/41/CE privind activitățile și supravegherea instituțiilor pentru furnizarea de pensii ocupaționale, a Directivei 2009/65/CE de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) și a Directivei 2011/61/UE privind administratorii fondurilor de investiții alternative în ceea ce privește încrederea excesivă acordată ratingurilor de credit. În acest sens a fost adoptată Legea nr. 87/2015 pentru completarea art. 84 din Legea nr. 204/2006 privind pensiile facultative și a art. 23 alin. (1) din Legea nr. 411/2004 privind fondurile de pensii administrate privat, fiind introdusă prevederea conform căreia investirea activelor fondurilor de pensii private de către administratorii acestora nu trebuie să fie bazată în mod exclusiv pe ratinguri de credit emise de agențiile de rating de credit.

2.3.2 Relaxarea politicii de investiții

Prin modificările aduse de Norma nr. 1 din 8 ianuarie 2015 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii administrate privat și Norma nr. 18/2015 pentru modificarea Normei nr. 2/2011 privind aderarea și evidența participanților la fondurile de pensii facultative, a fost promovat un prim set de reglementări care să conducă la flexibilizarea Pilonului III de pensii facultative în privința încasării și convertirii contribuțiilor, a aspectelor legate de publicitate și procesul de aderare a participanților la fondurile de pensii facultative.

Totodată, prin promovarea de reglementări adecvate obiectivelor ASF, s-au introdus noi oportunități investiționale în materie de instrumente și piețe, cu respectarea principiilor de prudențialitate specifice fondurilor de pensii. Astfel, prin Norma nr. 13/2015 pentru modificarea și completarea Normei nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private au fost implementate următoarele oportunități investiționale:

- * introducerea posibilității de tranzacționare a obligațiunilor municipale și corporative în afara pieței reglementate (pentru fondurile de pensii private);
- * posibilitatea protejării împotriva riscului valutar și riscului de dobândă (în cazul fondurilor de pensii facultative) prin instrumente financiare derivate tranzacționate în afara pieței reglementate;
- * flexibilizarea ponderii activelor în calculul privind clasificarea fondurilor de pensii private într-o categorie de risc.

2.3.3 Optimizarea cadrului de risc și de previzionare

Pentru optimizarea cadrului de risc, reglementarea secundară a sistemului de pensii private s-a caracterizat în anul 2015 printr-o preocupare continuă privind consolidarea mecanismelor de supraveghere pentru o protecție cât mai eficientă a participanților la sistemul de pensii private.

Totodată, pentru simplificarea cadrului de legislație secundară aplicabilă sistemului de pensii private, au fost actualizate reglementările referitoare la proveniența capitalului social subscris și vărsat de către membrii fondatori ai societății de pensii, precum cele referitoare la modificarea capitalului social al administratorului de fonduri de pensii private, autorizat în conformitate cu prevederile legale. În acest sens, modificările aduse legislației secundare vizează următoarele:

- * modificarea capitalului social, obligațiile administratorului, condițiile de îndeplinit și documentația necesară;
- * obligațiile administratorului de păstrare a valorii capitalului social la valoarea minimă impusă de lege și pașii necesari a fi efectuați pentru reîntregirea acestuia în cazul reducerii sale sub acest nivel;
- * stabilirea unui termen de maximum 6 luni pentru reîntregirea capitalului social al administratorului fondului de pensii administrate privat, în cazul scăderii valorii acestuia sub valoarea minimă legală;
- * completarea documentației solicitate cu prilejul modificării capitalului social pentru clarificarea unor aspecte tehnice în această privință;
- * introducerea unor capitole referitoare la răspunderea juridică.

Ca urmare a stadiului de dezvoltare a pieței fondurilor de pensii private, pentru a se încuraja diversificarea portofoliilor fondurilor de pensii, s-a realizat actualizarea și flexibilizarea cadrului de reglementare secundară aplicabil investițiilor activelor fondurilor de pensii private. În cadrul aceluiași proiect au fost reevaluate criteriile de încadrare în grade de risc a fondurilor de pensii.

De asemenea, la sfârșitul lunii octombrie 2015 a fost inițiată dezbaterea publică referitoare la un proiect de act normativ al cărui obiectiv vizează actualizarea, consolidarea și îmbunătățirea reglementărilor privind regulile de calcul, de verificare, de constituire, de investire și de utilizare a provizionului tehnic pentru fondurile de pensii facultative, cu scopul de a îmbunătăți protecția participanților.

2.4. Finalizarea reformei instituționale a ASF

ASF a trecut în ultimul an printr-un amplu proces de transformare organizațională care a vizat așezarea instituției pe baze funcționale compatibile cu standardele europene în domeniu. În mai 2014, un raport al PwC consemna că “structura actuală prezintă un grad redus de integrare a activităților, cele trei sectoare (piața de capital, asigurările și pensiile private) funcționând într-o manieră relativ independentă, pe un model operațional moștenit din vechile structuri”. În completare, Banca Mondială a elaborat un raport (“Institutional Assessment and Reform of the Romanian FSA”, septembrie 2014) pornind de la experiența altor țări cu probleme similare și a bunelor practici în domeniu, pentru reorganizarea, integrarea și consolidarea instituției, în vederea eficientizării funcțiilor de bază și a modernizării metodelor folosite în activitatea de supraveghere prudentială. De menționat că procesul de integrare a autorității, definirea unei structuri organizaționale eficiente și optimizarea guvernantei au fost permanent monitorizate de FMI și Comisia Europeană.

1. **Prima etapă a reformei a vizat structura organizațională și guvernanta**, prin adoptarea Regulamentului de Organizare și Funcționare, a noii Organigrame și a Statului de Funcții modificat, care au intrat în vigoare la 1 ianuarie 2015. În urma acestei etape, nivelurile ierarhice s-au comprimat de la 5 la 3 (Consiliu – Direcții – Servicii) și în consecință au fost desființate 6 departamente (șase posturi de șefi departament) și 24 de funcții de director adjunct, s-au redus direcțiile de la 25 la 17 și serviciile de la 106 la 53. Numărul total al posturilor a scăzut de la 609 la 508, al funcțiilor de conducere de la 161 posturi la 70, iar al consilierilor de la 33 la 11. În același timp, pentru 8 poziții de conducere ASF a apelat la recrutări din piață, printr-un proces deschis și transparent.

Astfel, ponderea personalului de conducere a scăzut în 2015 la 14% din totalul salariaților, de la 26% în 2014. Direcțiile au fost dimensionate la o medie de 40 salariați, iar serviciile la o medie de 10, crescând astfel încărcarea cu salariați a funcțiilor de conducere de la 2,8 la 10 angajați coordonați direct. Mai merită subliniat că noua Organigramă centralizează funcția de protecție a consumatorilor, înființează Direcția Strategie și Stabilitate Financiară și funcția de supraveghere integrată, integrează funcțiile-suport (juridic, resurse umane, operațiuni și IT, financiar și comunicare), dar mai ales întărește funcțiile de supraveghere și control la nivelul celor trei sectoare.

2. **A doua etapă a constat în alinierea salariilor din toate structurile organizației**, luând în considerare nivelul remunerației acordate unor poziții și funcții similare din piața financiară (OUG nr. 93/2012, art. 15, alin. 2). Alinierea salariilor a început la 1 iunie 2014, cu membrii Consiliului ASF, astfel încât acestea să nu depășească nivelul remunerației membrilor Consiliului de Administrație al Băncii Naționale a României, inclusiv pentru indemnizațiile lunare de ședință (OUG nr. 93/2015, art.15, alin. 3). Pentru o perspectivă cât mai obiectivă, ASF a apelat la două firme de consultanță recunoscute în domeniu, Hay Group și PwC (una pentru funcțiile de conducere și alta pentru posturile de execuție), care au efectuat o analiză comparativă cu piața de servicii financiare nebankare și au recomandat structura și nivelul grilei de salarizare. În urma rapoartelor consultanților a fost adoptat Regulamentul privind remunerarea membrilor Consiliului și a personalului ASF, iar în iulie 2015 întreaga organizație era încadrată în noua Grilă de Salarizare, inclusiv prin încheierea a 239 de Acte Adicionale la Contractele Individuale de Muncă pentru modificări salariale. În prezent, remunerația angajaților ASF este formată preponderent din salariu fix, primele de performanță fiind mai scăzute decât pe piața financiară (3-5% în ASF față de 8-10% în piață).

3. **A treia etapă a reformei ASF a urmărit încadrarea personalului în noul Stat de Funcții** prin concursuri interne organizate atât pentru funcțiile de conducere, cât și pentru cele de execuție, conform „Politicii de recrutare și selecție internă” adoptate în iunie 2014. În urma comasării și a transformării direcțiilor și a pozițiilor, la selecția internă au participat 323 persoane (65% din personal). Bilanț la 1 martie 2015: 466 de posturi ocupate, incluzând Fondul de Garantare a Asiguraților (transformat în iunie 2015 în entitate publică separată), din care 14 salariați pe funcții de director, 46 pe funcții de șef serviciu și 407 pe posturi de execuție. În paralel au plecat din ASF aproximativ 150 de salariați, dintre care 96 prin încetarea voluntară a raporturilor de muncă.

Peste jumătate din cei 14 directori sunt angajați noi în cadrul instituției, iar ceilalți sunt persoane cu experiență în cadrul autorității care au fost reconfirmate pe funcțiile de director.

În urma reformei instituționale a ASF, ponderea cheltuielilor cu personalul a scăzut la 56% din totalul veniturilor în semestrul I 2015, față de 87% în 2013, în condițiile în care volumul acestor costuri s-a diminuat cu 43% în prima jumătate a acestui an comparativ cu semestrul al doilea din 2013.

O altă componentă a reformei instituționale este înființarea Institutului de Studii Financiare (ISF), prin fuziunea dintre Fundația Institutul de Management în Asigurări și Fundația Institutul de Asigurări.

Noua entitate dedicată pregătirii profesionale - cu precădere în sectorul serviciilor financiare nebankare - are ca fondator Autoritatea de Supraveghere Financiară și este susținută de asociații reprezentative din domeniu, în calitate de membri: Uniunea Națională a Societăților de Intermediere și Consultanță în Asigurări din România (UNSICAR), Uniunea Națională a Societăților de Asigurare din România (UNSAR), Asociația de Drept al Asiguraților din România (ADAR) și Asociația Română de Actuarial (ARA), fiind în curs de înscriere și alte asociații profesionale ale pieței financiare nebankare.

Pe termen lung, ISF își propune alinierea activității la cerințele europene, trecerea de la acumularea de cunoștințe la acumularea și evaluarea de competențe, furnizarea de programe de formare profesională pentru domeniul financiar nebankar adaptate noilor procese organizaționale, determinate de cerințele legislative, de dinamica pieței și a cadrului european, contribuind la maturizarea pieței financiare nebankare din România, la crearea capacității acesteia de a face față concurenței induse de globalizare sau efectelor crizelor economice.

03 PROGRAMUL

DE ACȚIUNI PENTRU 2016

Programul strategic al ASF pe anul 2016 prezintă activitățile necesare îndeplinirii obiectivelor asumate de Autoritate, precum și domeniile în care se vor concentra eforturile instituției, astfel încât să se permită o prioritizare adecvată a sarcinilor și o monitorizare continuă a rezultatelor. Acest document reflectă transparența și responsabilitatea ASF în relația cu entitățile supravegheate și reprezintă un instrument de management, legând rezultatele specifice ale Autorității de îndeplinirea obiectivelor strategice.

3.1 Creșterea încrederii consumatorilor: transparență, accesibilitate și echitate

Pentru îndeplinirea obiectivului de protecție a consumatorilor de produse financiare nebankare, ASF desfășoară atât activități preventive de informare, monitorizare a practicilor abuzive, neloiale sau frauduloase, cât și activități reactive de soluționare a reclamațiilor și sesizărilor adresate autorității de către consumatori. Primirea și soluționarea petițiilor referitoare la activitatea entităților supravegheate reprezintă un atribut al autorității stabilit de legislația primară aferentă celor trei arii de competență, dar și o obligație instituită de OG nr. 27/2002.

Astfel, începând din anul 2015, în vederea protejării și apărării drepturilor și intereselor consumatorilor de servicii financiare nebankare, pentru promovarea încrederii în serviciile, produsele și instrumentele financiare specifice acestor piețe, ASF își desfășoară activitatea de monitorizare a piețelor din perspectiva efectelor asupra consumatorului, analizând conduita de business a entităților supravegheate, rezultată din conținutul petițiilor formulate în virtutea dreptului constituțional de petiționare, consfințit de legiuitor prin norme imperative, într-un mod unitar, general valabil tuturor entităților pieței financiare nebankare și prin asistența de specialitate acordată consumatorilor.

Activitatea de soluționare a petițiilor și activitatea de monitorizare a piețelor sunt activități complexe de analiză și sinteză ce necesită obiectivitate, profesionalism și cunoașterea legislației în vigoare aplicabilă sectoarelor de activitate ale ASF în mod integrat. Acestea sunt consolidate pe cerința stringentă privind protecția intereselor și drepturilor consumatorilor și menținerea unei piețe ordonate. Finalitatea acestor activități vizează respectarea dreptului suveran al consumatorilor la informație, opțiune, negociere și petiționare, un loc major ocupându-l soluționarea cererilor și reclamațiilor temeinic formulate prin abordarea standardizată și unitară a conceptelor legislative la nivelul pieței financiare nebankare.

Totodată, ASF acordă o atenție deosebită îmbunătățirii gradului de educație și cultură financiară a populației prin informarea corectă în privința avantajelor, drepturilor și obligațiilor ce decurg din calitatea de utilizator de produse, instrumente și servicii financiare.

Este binecunoscut faptul că educația financiară este cea care pune bazele unei bune înțelegeri a conceptelor cu care adultul major se confruntă în viața sa. Studiul sub forma opțională a unor discipline ce îl vor pregăti pe actualul elev la dezvoltarea abilităților pentru

viață vine în concordanță cu necesitatea alinierii sistemului educațional din România la cel din Europa. Astfel, desfășurarea unui program de educație financiară la nivel național este în acord cu Strategia Națională de Cercetare, Dezvoltare și Inovare 2014-2020 (SN CDI 2020) elaborată de Ministerul Educației și Cercetării Științifice și aprobată de Guvern, în contextul strategiei UE Europa 2020 și conform celor asumate de România la OECD.

ASF promovează transparența, accesibilitatea și echitatea pentru consumatorii de produse financiare nebankare. În acest sens, în anul 2015, ASF a lansat pagina oficială de Facebook. Astfel, Autoritatea și-a trasat ca obiectiv comunicarea organizațională în mediul on-line. ASF și-a creionat o modalitate modernă și eficientă de interacționare cu consumatorii. Prin crearea paginii www.facebook.com/asf.romania, ASF realizează constant informări în rândul publicului țintă ca parte a programului de educație financiară.

În anul 2016, ASF va acorda o atenție deosebită dezvoltării principiilor și practicilor europene – conceptul Business Conduct – în relația cu consumatorii, urmărind:

- * dreptul la informare, imparțială și corectă
- * dreptul de opțiune, bazată pe recomandări obiective și de calitate
- * dreptul de negociere
- * Duty of Care din partea entităților.

Activitățile și obiectivele în domeniul protecției consumatorilor sunt proactive și cu aplicabilitate atât micro (pentru consumatorul individual), cât și macro (prin măsurile specifice de îmbunătățire a cadrului de reglementare și prin acțiunile ce identifică fenomene sistemice, în completarea supravegherii orientate spre entități).

Pentru atingerea obiectivelor sale, structurile implicate în protecția consumatorilor vor fi în continuare implicate în:

- * coordonarea activității Grupului de Lucru Consultativ de Dialog referitor la protecția consumatorilor de servicii financiare nebankare, inclusiv prin parteneriate individuale cu asociațiile de protecția consumatorilor, cu alte asociații sau entități importante în susținerea activității direcției;
- * sincronizarea activităților ASF cu principiile Directivei 2013/11/UE și a Regulamentului CE/524/2013 referitoare la soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum, prin susținerea formelor legale specifice de implementare a acestora, inclusiv prin coordonarea înființării Camerei Arbitrale de pe lângă ASF;
- * sporirea gradul de implicare a noului Institut de Studii Financiare în creșterea nivelului educației financiare a consumatorilor;
- * dezvoltarea de parteneriate și susținerea protocoalelor cu alte autorități sau instituții ale statului pentru îndeplinirea obiectivelor specifice protecției consumatorilor (ANPC, MAI, MECS etc.);
- * promovarea, în spațiul public, a mesajelor educaționale și de protecție a intereselor consumatorilor.

Obiectivele specifice propuse pentru anul 2016 vin în completarea și continuarea celor stabilite în anul 2015, constituind, în fapt, o amplificare a activității desfășurate în prezent, respectiv:

- * Promovarea unor practici corecte și echitabile în serviciile financiare, cu un nivel crescut de transparență;
- * Creșterea nivelului de transparență și informare/educație generală a populației;
- * Îmbunătățirea calității actului de asistență directă acordată consumatorilor și creșterea nivelului de informare în legătură cu drepturile pe care le dețin în această calitate;
- * Monitorizarea comportamentului actorilor din piețele reglementate și supravegheate de către ASF - pe baza feedback-ului obținut în cadrul Call Center-ului ASF,

- audiențelor și cererilor de asistență acordate, a analizei cauzelor petițiilor și a proiectelor de „mystery shopping” în relația cu entitățile supravegheate;
- Soluționarea petițiilor astfel încât să fie apărate drepturile legale ale petenților în cazurile în care acestea se dovedesc întemeiate formulate;
- Implementarea unui sistem informatic de management al petițiilor.

ASF urmărește să asigure un tratament adecvat consumatorilor în funcție de nivelul lor de cunoaștere și înțelegere, precum și în concordanță cu nevoile și comportamentele lor. În relația cu consumatorii, în scopul protejării acestora se vor întreprinde măsurile necesare pentru a putea interveni timpuriu în eliminarea unor riscuri posibile, înainte ca acestea să afecteze consumatorii.

Înființarea SAL-FIN

Având în vedere cadrul legal instituit la nivel național (prin OG nr. 38/2015) și european (Directiva 2013/11/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind soluționarea alternativă a litigiilor în materie de consum), inclusiv obligativitatea raportărilor cu privire la aceste aspecte către autoritățile europene de supraveghere, ASF a stabilit necesitatea înființării SAL-FIN sub forma unei structuri independente în cadrul ASF.

Proiectul de Regulament privind organizarea și funcționarea Entității de Soluționare Alternativă a Litigiilor (SAL-FIN) în domeniul financiar nebanca și Procedurile de Soluționare a litigiilor prin propunerea sau impunerea unei soluții, ca prime etape esențiale în înființarea entității SAL-FIN, au fost transmise autorității competente naționale – Ministerului Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri. Menționăm că funcționarea SAL-FIN este finanțată din bugetul ASF.

Prin intermediul SAL-FIN, ASF vine în sprijinul consumatorilor oferind acestora o cale de soluționare mai rapidă a litigiilor cu entități ale pieței financiare nebanca, ușor accesibilă, spre diferență de soluționarea în instanță, și cu costuri minime, procedura fiind gratuită pentru consumatori.

SAL-FIN va avea în atribuții propunerea și/sau impunerea unei soluții părților aflate în litigiu și care se adresează SAL. Derularea ambelor mecanisme de soluționare alternativă a litigiilor va permite consumatorului alegerea unuia dintre ele, iar rezultatul va fi o hotărâre motivată/o încheiere cu soluția propusă și decizia părților.

În scopul susținerii activității SAL-FIN, Institutului de Studii Financiare va efectua cursuri de formare profesională pentru conciliatorii pieței financiare nebanca.

3.2 Creșterea gradului de dezvoltare și de maturitate a piețelor răspunzând nevoilor economiei, ale participanților la piață și ale beneficiarilor de produse financiare

3.2.1 Stimularea dezvoltării pieței de capital

În cadrul strategiei de dezvoltare a pieței de capital, anul 2016 va însemna:

- continuarea adoptării măsurilor necesare în vederea îndeplinirii obiectivelor propuse prin Proiectul **S.T.E.A.M.** pentru atingerea statutului de piață emergentă, astfel:
 - reautorizarea depozitelor centrali în conformitate cu prevederile Regulamentului UE nr.909/2014;
 - organizarea de întâlniri/evenimente în diverse parteneriate (operatori de piață, Asociația Oamenilor de Afaceri din România etc.) având în centrul discuțiilor promovarea posibilității de finanțare prin intermediul pieței de capital și identificarea soluțiilor optime pentru structurarea unor împrumuturi obligatate;

- analiza posibilității instituirii, în cazul emitenților de obligațiuni, a unui regim legal în ceea ce privește obligațiile privind listarea și transparența, diferențiat în funcție de dimensiunea emisiunilor de obligațiuni;
- analiza posibilității instituirii unui regim de facilități/stimulente acordate emitenților de tipul IMM-urilor;
- promovarea avantajelor și a beneficiilor listării/derulării procesului privatizării pe piața de capital prin organizarea, în parteneriat cu diferite instituții/autorități, unor întâlniri/ evenimente având ca subiect acest obiectiv;
- organizarea de către ASF de conferințe/prezentări pe durata a două zile fiecare destinate unor categorii specifice de investitori, în cele mai reprezentative orașe (ex. București, Timișoara, Constanța, Iași, Brașov sau Cluj);
- promovarea pieței de capital, prin organizarea împreună cu operatorii de piață și eventual în parteneriat cu conducerile/membrii patronatelor, camerelor de comerț, asociațiilor profesionale a unor întâlniri cu managerii primelor 50 de companii (conform datelor furnizate de MFP) care nu sunt listate pe piața de capital din România;
- analiza nivelului de implementare a principiilor guvernantei corporative la nivelul fiecărui tip de entitate și revizuirea legislației secundare pe baza concluziilor acestei analize.
- * revizuirea legislației secundare emise de ASF în vederea armonizării acesteia cu prevederile legilor adoptate în cursul anului 2015 și 2016;
- * consolidarea și dezvoltarea infrastructurii pieței de capital prin dezbateri între ASF și instituțiile pieței pentru inițierea proiectelor pentru:
 - fuziunea celor doi operatori de piață – BVB și SIBEX – și identificarea avantajelor unei piețe naționale consolidate în contextul proiectului Comisiei Europene privind uniunea piețelor de capital;
 - înființarea contrapărții centrale sau afilierea la o contraparte centrală regională care să deservească toate segmentele piețelor de instrumente financiare domestice (piețe reglementate, sisteme alternative de tranzacționare și piețe OTC), precum și să ofere servicii specifice pentru operațiuni care presupun gestionarea adecvată a riscului de credit al contrapartidei (împrumuturi de acțiuni, tranzacții repo etc.).
- * dezvoltarea pieței de instrumente financiare derivate cu active suport titluri financiare și mărfuri, în special pentru operațiuni de hedging;
- * crearea unui program educațional în domeniul pieței de capital, prin organizarea de către ASF de conferințe/prezentări și alte evenimente, inclusiv în colaborare cu operatorii de piață și/sau alte entități (asociații profesionale, camere de comerț etc.) destinate unor categorii specifice de investitori (de retail, instituționali etc.) sau unor alte entități (mari companii nelistate, instituții ale statului etc.);
- * sporirea gradului de implementare a principiilor guvernantei corporative la nivelul entităților din piața de capital (emitenți, intermediari, administratori de fonduri, operatori piață, depozitari centrali etc.).

ASF va continua și în anul 2016 demersul de a organiza periodic întâlniri de lucru cu principalii reprezentanți ai pieței, cu scopul creșterii rolului proactiv al autorității și pentru a veni în întâmpinarea acestora, demers derulat în concordanță cu prevederile legislației europene în materie.

În plus, având în vedere obiectivele stabilite pentru anul 2016 pentru elaborarea proiectelor de lege care vor asigura transpunerea directivelor europene (de ex: Directiva 2014/65/UE, Directiva 2014/91/UE, Directiva 2014/57/UE), procesul de consultare a entităților din piața de capital se va intensifica, urmărindu-se constituirea și a unor grupuri de lucru consultative cu care să fie discutate problematicile ce apar în procesul de implementare a directivelor europene.

ASF va colabora cu Guvernul României, Ministerul Finanțelor Publice, precum și cu Banca Națională a României în procesul de transpunere a directivelor, având în vedere implicațiile acestor prevederi pentru întregul sistem financiar din România.

3.2.2 Stimularea dezvoltării pieței asigurărilor

Planul strategic al ASF pentru stimularea dezvoltării pieței asigurărilor își are fundamentul pe procesul de reșezare și însănătoșire a pieței în noul context legislativ și al practicilor de supraveghere și se va derula în baza activităților rezultate din constituirea unor grupuri de lucru împreună cu asociațiile pieței.

Principalele direcții ale dezvoltării pieței asigurărilor sunt:

1. Alinierea supravegherii și administrării riscurilor la standardele regimului de Solvabilitate II și confirmarea măsurilor de însănătoșire a pieței prin aplicarea cadrului legislativ adoptat;
2. Actualizarea și simplificarea distribuției produselor de asigurare prin diversificarea canalelor de distribuție, inclusiv prin creșterea anvergurii implicării instituțiilor de credit în lanțul de distribuție;
3. Lansarea de produse noi, în baza unei planificări sistematice cuprinse în proiectul BIG-SPIN (Bringing Insurance Growth & Strategy Plan in Insurance), având în vedere următoarele produse:
 - * asigurări auto;
 - * asigurări de viață și de sănătate;
 - * asigurări de locuințe și proprietăți imobiliare;
 - * asigurări pentru agricultură, precum și fonduri mutuale în agricultură.

Abordarea generală pentru dezvoltarea pieței asigurărilor pleacă de la identificarea prevederilor legislative actuale și elaborarea de propuneri de amendamente care să genereze acțiuni concrete pentru dezvoltarea, promovarea și distribuția de produse noi.

Obiectivele privind stimularea dezvoltării pieței asigurărilor se vor concentra pe direcții dedicate stimulării diversificării modelului de business al asigurătorilor, creșterii produselor utilizate de consumatori și a adoptării unei legislații cu eficacitate în creșterea gradului de penetrare a asigurărilor.

În mod particular, pentru dezvoltarea asigurărilor private de sănătate avem în vedere faptul că acest segment este puternic dependent de factori precum nivelul de acoperire a nevoilor asigurate de sistemul public de sănătate, aversiunea la risc a populației, comportamentul de economisire și nivelul de trai.

Pentru conceperea unui pachet de măsuri în scopul impulsivării acestui segment de piață este importantă decizia strategică la nivel național cu privire la tipul de asigurare voluntară de sănătate care se dorește a fi promovat în România, ținând cont de experiența și realitatea din celelalte state europene.

În România, lipsa unor măsuri concrete ale factorilor de decizie în privința întregului sistem medical național, plățile informale, lipsa de educație financiară, aversiunea la risc și nivelul de trai au dus la situația în care asigurările de sănătate nu pot îndeplini încă un rol structural benefic în societate.

În acest sens se impune stimularea sectorului de asigurări voluntare de sănătate de tipul celor complementare, bine reglementate. Acestea ar trebui să fie considerate servicii economice de interes general și parte componentă a sistemelor de asigurări sociale de sănătate și astfel să fie mult mai bine reglementate decât sunt în prezent în România. Jurisprudența Curții Europene de Justiție și interpretările Comisiei Europene includ acest tip de asigurări în aria alternativelor parțiale sau totale la sistemele publice de sănătate, cu rol de protecție financiară și socială fiind astfel exceptate de la litera Directivei 92/49/CEE.

Setul de măsuri propuse pentru stimularea creșterii asigurărilor de sănătate vizează:

- Creșterea gradului de accesibilitate și atractivitate a pieței asigurărilor de sănătate și stimularea eforturilor factorilor de decizie către alegerea unui sistem cu maxime beneficii de ordin socio-economic:
 - intensificarea colaborării cu Președinția și Guvernul României în domeniul strategiei naționale specifice și promovarea unui sistem format din asigurare de stat – asigurare complementară – asigurare suplimentară;
 - promovarea creșterii deductibilității fiscale pentru asigurările private de sănătate.
- Echilibrarea ponderilor produselor disponibile prin stimularea acestora cu utilitate maximă pentru consumatori.
- Promovarea modificării legislației specifice sau incidente, primare și secundare, în sensul eliminării barierelor legislative, precum și în sensul construirii unui sistem de asigurări medicale interconectat și armonizat între sectorul de stat și privat:
 - introducerea de posibilități suplimentare de plată pentru consumatori și flexibilizarea contractelor de asigurări private de sănătate;
 - participarea la construirea unui sistem public-privat de succes în domeniul sănătății.

Suplimentar măsurilor menționate anterior vizăm îmbunătățirea sistemului de plată a daunelor și reducerea în consecință a numărului de petiții și de reclamații.

3.2.3 Stimularea economisirii pe termen lung în cadrul fondurilor de pensii - LIFE

Programul LIFE urmărește pe parcursul anului 2016 realizarea următoarelor deziderate:

- Monitorizarea efectelor obținute ca urmare a flexibilizării cadrului de reglementare pentru fondurile de pensii facultative;
- Promovarea unor măsuri legislative pentru dezvoltarea fondurilor de pensii private, prin emiterea de reglementări al căror scop vizează creșterea eficienței funcționării sistemului de pensii private;
- Adecvarea cadrului investițional în domeniul pensiilor private, prin reglementări care să încurajeze diversificarea portofoliilor fondurilor de pensii administrate privat și facultative în concordanță cu ritmul de creștere al valorii fondurilor de pensii.

Principalele componente ale proiectului de stimulare a economisirii prin fondurile de pensii sunt:

- ✓ completarea și actualizarea politicii de investiții pentru fondurile de pensii private;
- ✓ susținerea introducerii fondurilor de pensii ocupaționale;
- ✓ completarea cadrului de reglementare secundară în vederea dezvoltării fondurilor de pensii facultative.

Astfel, în prima jumătate a anului 2015, a fost promovat un prim set de reglementări care să conducă la flexibilizarea Pilonului III de pensii facultative, în privința încasării și convertirii contribuțiilor și a aspectelor legate de publicitate. Prin promovarea de reglementări adecvate obiectivelor ASF, au fost făcuți pași pe linia introducerii unor noi oportunități investiționale în materie de instrumente și piețe, cu respectarea principiilor de prudențialitate specifice fondurilor de pensii.

3.3 Asigurarea unui cadru normativ adecvat, prudent și sustenabil

Implementarea unor politici pentru o mai bună reglementare reprezintă unul dintre pilonii vizati pentru dezvoltarea și modernizarea capacității administrative a ASF în domeniul ajutării cadrului normativ și urmărim cu prioritate aplicarea următoarelor măsuri:

- ✓ inventarierea și revizuirea corpului activ al legislației primare și secundare și, după caz, consolidarea, republicarea sau eliminarea/abrogarea acelor norme care nu mai sunt necesare;
- ✓ înlăturarea paralelismelor existente în reglementările sectoriale prin concentrarea și integrarea acestora în norme unice;
- ✓ actualizarea și armonizarea normelor de autorizare și avizare din cele trei sectoare;
- ✓ monitorizarea și implementarea acquis-ului comunitar prin continuarea perfecționării mecanismului de transpunere a directivelor europene, monitorizarea permanentă a procesului de implementare, asigurarea aplicării directe a regulamentelor europene însoțită de activități de informare și comunicare publică privind aceste reglementări, dezvoltarea unui mecanism de diseminare a lor către entitățile reglementate vizate.

DIRECTIVELE UE cu termen de transpunere în 2016 care conțin prevederi în domeniile în care ASF este autoritate competentă:

- * Directiva 2014/95/UE din 22 octombrie 2014 de modificare a Directivei 2013/34/UE în ceea ce privește prezentarea de informații nefinanciare și de informații privind diversitatea de către anumite întreprinderi și grupuri mari (termen de transpunere: 6 decembrie 2016);
- * Directiva 2014/91/UE din 23 iulie 2014 de modificare a Directivei 2009/65/CE de coordonare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare (OPCVM) în ceea ce privește funcțiile de depozitar, politicile de remunerare și sancțiunile (termen de transpunere: 18 martie 2016);
- * Directiva 2014/65/UE din 15 mai 2014 privind piețele instrumentelor financiare și de modificare a Directivei 2011/61/UE (termen de transpunere: 03 iulie 2016);
- * Directiva 2014/57/UE din 16 aprilie 2014 privind sancțiunile penale pentru abuzul de piață (directiva privind abuzul de piață) - termen de transpunere: 03 iulie 2016.

3.4 Consolidarea procesului de eficientizare a activității de supraveghere

Elaborarea unui cadru armonizat pentru implementarea supravegherii bazate pe risc, care să permită aplicarea de principii și practici comune de supraveghere pentru cele trei sectoare, precum și sinergia funcțiilor on-site/off-site reprezintă și în anul 2016 un obiectiv major pentru îndeplinirea căruia își vor concentra eforturile toate sectoarele de supraveghere financiară. Pentru implementarea supravegherii bazate pe risc, toate entitățile reglementate și supravegheate de ASF vor fi evaluate și clasificate în funcție de impactul riscului stabilit pe baza unor criterii valorice și de situația în care societatea vizată este poziționată și relaționată cu celelalte entități similare. Astfel, vor fi avute în vedere impactul asupra pieței/industriei în situația apariției unui eveniment major pentru activitatea unei societăți și definirea profilului de risc al acesteia.

În acest mod, vizăm o mai bună identificare a acelor entități supravegheate care necesită atenție și măsuri imediate, identificarea timpurie a riscurilor emergente la nivel individual și la nivel de sector și, implicit, folosirea eficientă a resurselor prin focalizarea către zonele cu risc mai ridicat.

Criza financiară a evidențiat modalitatea prin care unele riscuri s-au propagat în întreg sectorul financiar, subliniind astfel necesitatea existenței unei supravegheri suplimentare la nivel consolidat care să țină seama de interconexiunile din interiorul grupurilor/conglomeratelor financiare și de expunerile față de acestea ale celorlalți participanți la piață.

În acest context, ASF își consolidează instrumentele pentru monitorizarea riscurilor de grup, riscului

de contagiune, pentru identificarea și corectarea utilizării multiple a capitalului și a expunerilor mari pe tipuri de instrumente/piețe.

ASF țintește o îmbunătățire a controlului intern și a gradului de maturitate organizațională pentru entitățile supravegheate prin cerințe diferențiate în funcție de categoria în care acestea se încadrează:

- evaluare internă a riscurilor - definirea proprie a riscurilor (inclusiv riscul de fraudă) referitoare la oameni, procese, sisteme și mediul extern, prin:
 - definirea apetitului și a toleranței la risc;
 - determinarea riscurilor inerente și reziduale;
 - înființarea registrului de riscuri cu evaluarea frecvenței, severității și mijloacele de măsurare aferente pentru fiecare risc;
 - măsuri pentru limitarea riscurilor care depășesc nivelul apetitului și al toleranței la risc.
- implementarea de puncte de măsură și control al riscurilor la nivel general și la nivel specific. Controalele pot să fie preventive, corective și de detectare, pe baza principiului segregării responsabilităților, implementarea de fluxuri de aprobare, înregistrare și păstrare a jurnalelor de activități;
- organizarea activității pe procese;
- implementarea managementului securității prin aplicarea cerințelor generale, specifice și a celor de securitate a accesului la piețe, prin elaborarea unui manual al securității informatice și prin implementarea unor proceduri de securitate;
- implementarea de indicatori cheie de risc.

În Sectorul Asigurări-Reasigurări, în anul 2016 vor fi continuate demersurile începute în anul anterior, cu privire la schimbul permanent de informații și expertiză cu reprezentanții societăților de asigurare în ceea ce privește implementarea regimului Solvency II care modifică structural atât activitatea de supraveghere, cât și activitatea societăților de asigurare. Primul an de implementare a noului regim de solvabilitate reprezintă o provocare la nivel european atât pentru supraveghetori, cât și pentru societățile de asigurare, comunicarea și consultarea permanentă a tuturor participanților fiind o precondiție a atingerii obiectivelor noului regim de solvabilitate ce vizează protecția și sporirea încrederii consumatorilor de produse de asigurare.

Principalul obiectiv al ASF în acest domeniu, în anul 2016, îl reprezintă asigurarea capacității instituționale în vederea asigurării implementării efective a cerințelor Solvency II, prin aplicarea unui cadru procedural armonizat pentru efectuarea supravegherii bazate pe risc, și care să asigure eficientizarea și complementaritatea activităților de supraveghere on-site/off-site.

În anul 2016, ASF va monitoriza modul de respectare a cerințelor noului regim de solvabilitate pentru societățile de asigurare care vor intra sub incidența legii de aplicare a noului regim. De asemenea, va continua supravegherea pe baza regimului actual de solvabilitate a acelor societăți de asigurare care nu îndeplinesc condițiile de aplicare a noului regim.

Prin implementarea noului regim de solvabilitate – Solvency II, ASF va asigura:

- furnizarea către societățile de asigurare-reasigurare impactate de implementarea Solvency II a sprijinului de care au nevoie pentru asigurarea punerii în aplicare în mod coerent și eficient a noilor măsuri;
- evaluarea periodică a informațiilor desprinse din raportări pentru identificarea riscurilor și amenințărilor în scopul de a dezvolta măsuri de atenuare și de management;
- identificarea timpurie a riscurilor ce pot să apară și a evoluțiilor negative în scopul coordonării eficiente a acțiunilor de supraveghere necesare;
- dezvoltarea continuă și îmbunătățirea instrumentelor și tehnicilor folosite pentru identificarea, atenuarea și gestionarea riscurilor.

Măsurile propuse pentru implementarea în 2016 a obiectivului strategic definit pentru piața de asigurări vizează:

- implementarea unui sistem de supraveghere bazat pe evaluarea riscurilor, dezvoltarea instrumentelor de supraveghere pe noul cadru de raportare prevăzut de Solvency II și dezvoltarea procedurilor interne privind evaluarea gradului de implementare de către societățile de asigurare a cerințelor de solvabilitate conform noului regim Solvency II;
- monitorizarea profilului de risc al societăților de asigurare și eventualele abateri de la ipotezele care stau la baza aplicării formulei standard, a parametrilor specifici sau a modelului intern aprobat, în vederea întăririi funcției de intervenție preventivă în activitatea de supraveghere;
- analiza necesității emiterii de reglementări suplimentare pentru aspecte de supraveghere prudențială care nu sunt cuprinse în legislația europeană privind regimul Solvency II;
- participarea activă la comitetele EIOPA și colegiile de supraveghere înființate pentru supravegherea grupurilor de asigurări;
- dezvoltarea și implementarea unei soluții IT care să furnizeze instrumente de raportare, analiză și avertizare timpurie.

În cadrul Sectorului Instrumente și Investiții Financiare, avem în vedere revizuirea și întărirea activităților de supraveghere cu accent pe:

- analiza indicatorilor financiari și prudențiali în vederea identificării principalelor riscuri și vulnerabilități care ar necesita măsuri suplimentare de supraveghere¹;
- monitorizarea entităților, adaptată claselor de risc din care acestea fac parte;
- orientarea activității de supraveghere spre cunoașterea în detaliu a activității entităților și a riscurilor la care acestea sunt expuse și/sau pe care le pot induce;
- dezvoltarea dimensiunii pro-active a activității de supraveghere;
- standardizarea machetelor de raportare și dezvoltarea sistemului informatic de analiză, verificare și identificare a vulnerabilităților prin alerte, inclusiv implementarea sistemului de avertizare timpurie (early warning system) pe baza indicatorilor prudențiali;
- implementarea a două proiecte dezvoltate de ESMA pentru toate autoritățile de supraveghere din UE referitoare la:
 - colectarea datelor și prelucrarea acestora pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de ASF conform MiFID referitoare la instrumentele financiare;
 - interfața comună de acces la toate registrele centrale de tranzacții din UE.
- revizuirea și îmbunătățirea sistemului de raportare pentru organisme de plasament colectiv și societățile de administrare a investițiilor, precum și aplicarea unui sistem electronic pentru supravegherea acestora;
- alinierea la proiectele și demersurile ESMA privind convergența practicilor de supraveghere în țările UE;
- dezvoltarea/diversificarea mecanismelor specifice activităților privind prevenirea, identificarea și sancționarea abuzului de piață în contextul extinderii domeniului de aplicare asupra unui număr sporit de locuri de tranzacționare (inclusiv ATS) și instrumente financiare;
- optimizarea activităților specifice abordate în vederea asigurării respectării de către emitenții de valori mobiliare a obligațiilor specifice de transparență curentă și periodică, precum și a drepturilor acționarilor;
- dezvoltarea/diversificarea mecanismelor specifice activității privind identificarea cazurilor de acțiune concertată și asigurarea respectării prevederilor legale privind derularea ofertelor publice obligatorii sau respectării limitelor de deținere în capitalul social al Societăților de Investiții Financiare (SIF);
- dezvoltarea capacităților tehnice de supraveghere electronică a tranzacțiilor derulate pe piețele reglementate și sistemele alternative din România (aplicații IT de analiză a datelor în timp real și a datelor istorice);
- dezvoltarea capacităților tehnice de gestionare a raportărilor primite prin sistemul TREM (Transaction Reporting Exchange Mechanism) cât și a datelor primite de la Trade Repositories în conformitate cu EMIR.

¹ Această activitate a fost desfășurată în premieră în anul 2015 și în cadrul activității de supraveghere care s-a orientat în proporție semnificativă pe riscuri, rezultatele obținute fiind încurajatoare în perspectiva anului 2016

Măsurile propuse pentru Sectorul Instrumente și Investiții Financiare vin în continuarea unor demersuri inițiate pe parcursul anului 2015 care vizează, în principal, sinergia funcțiilor de supraveghere off-site și on-site, dintre care menționăm:

- conlucrarea nemijlocită a serviciilor de supraveghere în cadrul etapelor pre și post control;
- îmbunătățirea feedback-ului oferit de structura de control celorlalte servicii de supraveghere / autorizare urmare a acțiunilor de control desfășurate, în sensul creșterii consistenței acestuia și chiar a elaborării unor planuri de măsuri comune destinate remedierii deficiențelor regăsite la nivelul entităților supravegheate;
- stabilirea și implementarea de formulare predefinite de raportare a informațiilor din cadrul serviciilor de autorizare și supraveghere către serviciul de control.

Un proiect nou îl constituie lansarea unei analize diagnostic a întregii piețe de capital și derularea unui exercițiu de „Stress Test” destinat Organismelor de Plasament Colectiv și firmelor de investiții.

În scopul creșterii calității și eficienței activităților de supraveghere din cadrul Sectorului Sistemului de Pensii Private pentru anul 2016 sunt vizate următoarele obiective:

- Protejarea intereselor participanților și ale beneficiarilor prin asigurarea unei funcționări eficiente a sistemului de pensii private și asigurarea accesului acestora la informații adecvate;
- Menținerea unui risc scăzut pe piața fondurilor de pensii private;
- Continuarea procesului de trecere de la supravegherea de tip „conformitate” la cea de tip „evaluare a riscurilor”;
- Standardizarea unui framework pentru activitatea de supraveghere a entităților supravegheate în funcție de natura, dimensiunea și complexitatea riscurilor pe care și le asumă fiecare entitate.

3.5 Modernizarea instrumentelor de intervenție ale ASF - redresarea financiară și rezoluția

O necesitate comună pentru două dintre sectoarele ASF (asigurări și piață de capital) este dezvoltarea și implementarea cadrului de rezoluție. Această necesitate este generată de faptul că lipsa cadrului de reglementare și a instrumentelor adecvate pentru administrarea eficientă a situațiilor de criză cu care se pot confrunta la un moment dat entități reglementate din piața financiară, necesitatea de a interveni cu promptitudine, într-un stadiu incipient, în cazul societăților aflate în dificultate sau în curs de a intra în dificultate care ar putea genera un impact deosebit asupra sistemului financiar, au impus elaborarea în anul 2015 a două proiecte de acte normative:

- Primul proiect a fost elaborat în colaborare cu BNR pornind de la necesitatea transpunerii prevederilor Directivei BRRD (Directiva 2014/59/UE) de instituire a unui cadru pentru redresarea și rezoluția instituțiilor de credit și a firmelor de investiții ce se aplică instituțiilor de credit și firmelor de investiții (SSIF) cu capital inițial în valoare de peste 730.000 euro.
- Cel de-al doilea proiect, reprezentat de Legea nr. 246/2015 privind redresarea și rezoluția asigurătorilor, este o contribuție inovativă a sistemului legislativ din România la reglementările aplicabile în piața asigurărilor din Uniunea Europeană și își propune să stabilească, pentru asigurătorii autorizați de ASF, reguli și proceduri pentru administrarea situațiilor de dificultate majoră, incluzând utilizarea măsurilor și instrumentelor de rezoluție.

Emiterea reglementărilor secundare și dezvoltarea structurii organizatorice care va exercita funcția de rezoluție, în strânsă colaborare cu direcțiile care exercită funcțiile de supraveghere, au fost demarate în cursul anului 2015 și vor continua pe parcursul anului 2016.

Cele două acte normative privind redresarea și rezoluția urmăresc crearea unui cadru legal nou și, ASF în calitate de autoritate de rezoluție pentru firme de investiții/asigurători, similar atribuțiilor conferite BNR pentru instituțiile de credit, va exercita competențe de rezoluție în scopul asigurării

protecției investitorilor și a creditorilor de asigurări.

Intervenția ASF în cadrul mecanismului de redresare și rezoluție va avea rolul de:

- a asigura continuitatea funcțiilor financiare și economice critice ale firmelor de investiții/asiguratorilor;
 - a minimiza impactul asupra fondurilor de protecție;
 - a reduce impactul situației dificile a firmei de investiții/asiguratorului asupra pieței de instrumente financiare/asigurarilor și de a preveni contagiunea asupra infrastructurilor pieței și asupra sistemului financiar în general;
- și, nu în ultimul rând,
- menținerea disciplinei pe piață.

Mecanismul descris de actele normative pentru administrarea situațiilor de criză cu care se pot confrunta firmele de investiții/asiguratorii cuprinde trei etape distincte, respectiv planificarea redresării și a rezoluției, intervenția timpurie și rezoluția.

1) Planificarea redresării și a rezoluției – presupune elaborarea și menținerea unor planuri de redresare conținând măsuri ce urmează a fi luate pentru restabilirea situației financiare luându-se în considerare o serie de scenarii de criză relevante și excluzându-se sprijinul financiar public.

2) Intervenția timpurie implică identificarea într-un stadiu incipient a situației în care o firmă de investiții/asigurator încalcă sau este susceptibilă să încalce în viitorul apropiat cerințele pentru menținerea autorizației ca urmare a deteriorării rapide a situației financiare și cuprinde măsurile ce pot fi dispuse de ASF de remediere a situației, incluzând posibilitatea numirii unui administrator temporar pe o perioadă limitată (maximum 1 an cu posibilitate de prelungire în mod excepțional). Responsabilitatea principală a administratorului temporar constă în restabilirea situației financiare a firmei de investiții/asiguratorului prin implementarea planurilor de redresare și adoptarea de măsuri în vederea restabilirii conducerii sănătoase și prudente a societății.

3) Rezoluția - ASF poate lua o măsură de rezoluție cu privire la o/un firmă de investiții/asigurator în condiții expres determinate dacă societatea respectivă este susceptibilă de a intra într-o dificultate majoră și numai dacă măsura de rezoluție este necesară din perspectiva interesului public iar lichidarea societății, conform procedurii obișnuite de insolvență, nu ar permite în aceeași măsură protejarea creditorilor de asigurări/investitorilor. Pentru a asigura fondurile necesare finanțării măsurilor de rezoluție proiectele de lege cuprind prevederi referitoare la obligativitatea constituirii unui *Fond de rezoluție* prin:

- contribuții anuale/ex-ante ale societăților de firmelor de investiții/asiguratorilor autorizați de ASF datorate Fondului în scopul asigurării aplicării efective a instrumentelor și competențelor de rezoluție de către autoritatea de rezoluție;
- contribuții extraordinare/ex-post în cazul în care contribuțiile menționate mai sus sunt insuficiente pentru a acoperi pierderile, costurile sau alte cheltuieli ocazionate de utilizarea mecanismelor de finanțare;
- împrumuturi și alte forme de sprijin financiar de la instituții, instituții financiare sau alte părți terțe în cazurile în care sumele percepute cu titlu de contribuții anuale/ex-ante sunt insuficiente pentru a acoperi pierderile, costurile sau alte cheltuieli ocazionate de utilizarea mecanismelor de finanțare, iar contribuțiile ex-post extraordinare nu sunt imediat accesibile sau suficiente.

Fondul de rezoluție pentru firmele de investiții se va constitui conform actelor delegate emise de Comisia Europeană. Acest fond urmează a fi administrat de ASF și va face parte din sistemul de mecanisme de finanțare a rezoluției care urmează să fie înființat la nivel European.

Fondul de rezoluție pentru asigurători va fi administrat de Fondul de Garantare a Asiguraților, utilizarea resurselor acestuia pentru acoperirea necesităților legate de aplicarea instrumentelor de rezoluție urmând a fi stabilită prin reglementări ale ASF.

3.6 Consolidarea capacității instituționale a ASF

Procesul de consolidare a capacității instituționale a ASF început în anul 2015 reprezintă și pentru anul 2016 un obiectiv prioritar pe care ASF și l-a asumat și prin care ne propunem să continuăm implementarea noii structuri instituționale și a conceptelor dezvoltate alături de echipele Bancii Mondiale, într-o manieră integrată.

Programul de consolidare a capacității instituționale a ASF își propune să îmbunătățească eficiența și eficacitatea ASF, atât în ceea ce privește activitatea de bază (autorizare, reglementare, supraveghere, protecția consumatorilor), cât și fluxurile operaționale interne și infrastructura IT și contribuie la îndeplinirea următoarelor obiective:

- eficientizarea guvernantei și a organizării sistemelor informatice;
- modernizarea și integrarea infrastructurii IT;
- implementarea unei soluții de tip „Enterprise Resource Planning”;
- optimizarea și automatizarea activităților și operațiunilor din cadrul ASF;
- implementarea unei platforme integrate de vizualizare interactivă, accesare, exploatare și comunicare a datelor și informațiilor.

Durata estimată a proiectului este de 30 de luni de la momentul aprobării surselor de finanțare, la final fiind așteptate următoarele rezultate:

- ✓ cadru de reglementare, autorizare și supraveghere a ASF sistematizat, simplificat și aliniat cu legislația și practicile UE;
- ✓ fluxuri și procese interne optimizate pentru circularea și aprobarea documentelor în cadrul instituției și instrumente și tehnologie IT performante;
- ✓ rol consolidat al ASF în ceea ce privește drepturile și interesele consumatorilor, educarea și promovarea încrederii în serviciile financiare;
- ✓ abilități și cunoștințe dezvoltate pentru personalul ASF pentru susținerea activităților din proiect.

3.7 Participarea ASF la construcția europeană bazată pe valori comune

În calitate de autoritate competentă, ASF va continua să se implice în activitatea autorităților europene de supraveghere în cadrul cărora are calitate de membru, în scopul îndeplinirii obiectivelor pe care aceste autorități le au în ceea ce privește armonizarea politicilor financiare naționale și convergența mecanismelor de supraveghere a sistemului financiar european.

ASF va contribui prin intermediul experților desemnați în comitetele și grupurile de lucru ale EIOPA și ESMA la activitățile considerate prioritare de cele două autorități pentru 2016, respectiv:

I. EIOPA (Autoritatea Europeană pentru Asigurări și Pensii Ocupaționale)

1. Monitorizarea implementării Solvency II: elaborarea capitolelor privind autoevaluare riscurilor și a solvabilității - ORSA din manualul de supraveghere, analiza consecvenței aplicării măsurilor tranzitorii, raportul privind aplicarea uniformă a supravegherii la nivel de grup, validarea și analiza raportărilor transmise în faza pregătitoare în 2015.
2. Asigurarea protecției consumatorilor pe tot lanțul de producție și distribuție al produsului, cu un accent mai mare pe reglementarea și supravegherea prudențială, bazată pe riscuri: elaborarea Raportului Anual privind tendințele de consum, a legislației de nivel 3 aferentă Documentului privind informațiile cheie pentru consumator (în cadrul PRIIPs), a avizelor tehnice pentru actele delegate în vederea implementării directivei privind intermedierea în asigurări – IDD a avizului privind anumite aspecte incluse în propunerea IORP II, a avizului privind crearea unei piețe unice a pensiilor personale.
3. Creșterea calității reglementărilor cu scopul de a asigura o reglementare solidă și bazată pe riscuri: raportul privind impactul aplicării garanțiilor pe termen lung și a măsurilor privind riscul de capital, avizul privind revizuirea metodologiei de calcul al cerinței de capital de solvabilitate - SCR.
4. O abordare pro - activă în ceea ce privește evoluțiile politicilor și standardelor internaționale: participarea la dezvoltarea unui cadru de reglementare internațional bazat pe risc (elaborarea opiniilor EIOPA privind inițiativele IAIS referitoare la Cerințele minime de risc - BCR, Creșterea ratei de absorbție a pierderii – HLA, Standardul Internațional de Capital – ICS).

II. ESMA (Autoritatea Europeană pentru Valori Mobiliare și Piețe)

1. Promovarea convergenței practicilor de supraveghere: realizarea de ghiduri și recomandări aferente normelor europene referitoare la MAR, MiFID, EMIR, UCITS V, EuSEF și transparență, dezvoltarea de sisteme IT pentru a facilita implementarea prevederilor legale în vigoare, consolidarea convergenței în supraveghere în domeniul contabilității în conformitate cu Regulamentul privind Auditul, monitorizarea implementării EMIR prin întocmirea unui raport anual, a două exerciții de evaluare și a unui test de stres pentru contrapărțile centrale.
2. Evaluarea riscurilor pentru investitori și stabilitatea financiară: realizarea unui cadru pentru utilizarea produselor de intervenție furnizate prin MiFIR, identificarea riscurilor din piețele financiare și raportarea acestora instituțiilor competente. Contribuția ASF la dezvoltarea acestor activități în cadrul ESMA vine și ca urmare a faptului că președinția CEMA (comitetul din structura ESMA cu atribuții privind analiza evoluțiilor piețelor și a economiei) este deținută de România în mandatul 2015-2017.
3. Elaborarea unui cadru legislativ unic pentru piețele financiare europene: evaluarea obligațiilor de tranzacționare a instrumentelor financiare derivate și furnizarea de standarde tehnice (conform MiFID II- MiFIR), finalizarea cadrului de cooperare în conformitate cu Regulamentul UE privind abuzul de piață și raportarea evaluării Regulamentului privind vânzările în lipsă, realizarea de ghiduri și standarde tehnice de reglementare pentru agențiile de rating, elaborarea standardelor tehnice pentru „Electronic Access Point”, furnizarea standardelor tehnice aferente indicatorilor de referință, elaborarea de standarde și sfaturi tehnice aferente fondurilor de piață monetară și depozitarii activelor fondurilor, stabilirea claselor de instrumente financiare derivate subiect al obligațiilor de compensare.

4. Supraveghere directă a anumitor entități financiare: sporirea protecției investitorilor prin asigurarea faptului că doar agențiile de rating de credit înregistrate emit ratinguri în UE; înregistrarea de către ESMA doar a aplicațiilor care sunt în conformitate cu standardele stabilite prin Regulamentul privind agențiile de rating; asigurarea faptului că agențiile de rating înregistrate sunt stabilite în conformitate cu prevederile Regulamentului UE; îmbunătățirea accesului la datele referitoare la contractele cu instrumente financiare derivate prin asigurarea faptului că registrele centrale de tranzacții sunt conforme cu cerințele EMIR.

III. ESRB (Consiliul European pentru Riscuri Sistemice)

1. Evaluarea riscurilor externe la adresa stabilității financiare în sistemul financiar nebanca din România: participarea la întâlnirile GB, ATC, AWG și IWG, realizarea de rapoarte privind stabilitatea financiară la nivel european și evaluarea impactului materializării riscurilor la nivelul piețelor și entităților supravegheate de ASF; participarea ASF la definirea cadrului macro-prudențial privind riscul sistemic în sectorul asigurări-reasigurări și piețelor de capital.
2. Îmbunătățirea rapoartelor de evaluare a tendințelor, riscurilor și vulnerabilităților: includerea de noi indicatori de evaluare și monitorizare a riscului sistemic, de piață, de lichiditate, de credit, de contagiune etc., precum și a unor indicatori privind evoluțiile macroeconomice la nivel internațional, având la bază recomandările tehnice ale grupurilor de lucru ESRB; utilizarea hărții de culori ESRB având la bază obiectivele macro-prudențiale intermediare cu scopul definirii unui cadru adecvat monitorizării stabilității financiare la nivel european și identificării potențialelor vulnerabilități ale piețelor financiare și instituțiilor financiare nebanca din România în cazul materializării unor riscuri externe.
3. Pregătirea participării ASF la activitatea Comitetului Național de Supraveghere Macroprudențială: sistematizarea instrumentelor macro-prudențiale care vizează riscul sistemic în sistemul financiar nebanca și analiza periodică a necesității aplicării acestora cu scopul menținerii stabilității financiare; elaborarea răspunsului la Recomandarea ESRB /2013/1 privind măsurile macro-prudențiale aplicate în România.
4. Asigurarea unui cadru de cooperare dintre ESMA și ESRB prin intermediul grupului Committee for Economic and Market Analysis (CEMA), a cărui președinție este deținută de România în mandatul 2015-2017, prin propunerea de proiecte comune, în special în ceea ce privește gestiunea riscului de lichiditate și de contagiune, și evaluarea rezilienței instituțiilor critice ale piețelor financiare.

04 OBIECTIVE

STRATEGICE ÎN URMĂTORII 3 ANI

În perspectiva următorilor trei ani, ASF urmărește crearea unui cadru integrat de funcționare și supraveghere a participanților și a operațiunilor pe piețele financiare nebankare, să contribuie la stabilitatea și dezvoltarea sustenabilă a acestor piețe și să devină o autoritate eficientă, credibilă, transparentă și deschisă în relația cu piața și cu consumatorii de servicii financiare non-bancare. Obiectivul major fiind transformarea autorității într-o instituție modernă de nivel european.

Prin acțiunile incluse în programul său strategic, ASF va continua să acționeze pentru diminuarea riscurilor care au fost identificate în cadrul procesului de supraveghere și va continua să abordeze riscurile atât din punct de vedere strategic, cât și operațional, elaborând strategii și direcții de acțiune cu un puternic accent proactiv.

4.1. Protecția și informarea corespunzătoare a consumatorilor

Protecția consumatorilor de produse financiare nebankare - obiectiv major în jurul căruia se circumscriu toate celelalte atribuții conferite de lege Autorității de Supraveghere Financiară - va fi în continuare un element cheie al activităților de reglementare și supraveghere. ASF va continua să monitorizeze potențialele riscuri și beneficii pentru consumatorii de produse financiare nebankare, în special cele care decurg din inovații și din evoluția specifică a fiecărei piețe. Vom pune un accent mai mare pe acțiunile preventive, astfel încât eventualele măsuri corective să fie dispuse înaintea apariției unor posibile disfuncții ireversibile.

Preocupările majore ale ASF care constituie obiectivele specifice și constante în domeniul protecției consumatorilor pentru fiecare dintre sectoarele ASF sunt reprezentate de:

- * plata la timp a daunelor de către societățile de asigurări;
- * transparența piețelor, informarea corespunzătoare a investitorilor și diseminarea de informații corecte, complete și la timp de către emitenți;
- * reducerea numărului de alocări aleatorii la Pilonul II prin stimularea alegerii personale.

Creșterea transparenței privind informațiile esențiale ce trebuie oferite consumatorilor reprezintă o măsură importantă de protecție a acestora și o condiție preliminară pentru recâștigarea și menținerea încrederii acestora în piața financiară nebankară.

Pentru a răspunde nevoilor consumatorilor, ASF consideră că este necesar să se garanteze că informațiile despre produsele și serviciile financiare oferite sunt corecte, clare și nu induc în eroare. În acest context, vor fi emise norme de implementare a standardelor tehnice ce vor fi agreate la nivel european și vor fi emise alerte în situațiile în care se constată abateri de la regulile de conduită sau sunt relevate riscuri majore pentru potențialii consumatori.

4.2. Stabilitatea și funcționarea sănătoasă a piețelor

Implementarea supravegherii bazate pe o abordare prospectivă în funcție de riscuri este modificarea majoră pe care și-o asumă Autoritatea de Supraveghere Financiară în perioada 2016 – 2018. Această abordare urmează să fie aplicată, într-o primă etapă, în activitatea de supraveghere a societăților de asigurare-reasigurare, urmând a se extinde ulterior și la celelalte entități și sectoare supravegheate de ASF.

Evoluția rapidă și permanentă a piețelor financiare evidențiază necesitatea monitorizării continue a expunerilor mari, a interconexiunilor între diferite segmente ale pieței sau între membrii grupurilor/ conglomeratelor financiare, analiza modalităților prin care unele riscuri ar putea fi propagate în întreg sectorul financiar. În acest context vom asigura armonizarea politicilor sectoriale privind supravegherea, proiectarea unor teste de stres pentru situații de criză, identificarea și evaluarea riscurilor, analiza impactului acestora asupra piețelor, activităților și instituțiilor supravegheate.

Stabilitatea financiară este o activitate pe care ASF o dezvoltă la nivel integrat pentru a răspunde nevoii de abordare sistematică și va fi unul dintre principalele domenii asupra căruia ASF va acorda o importanță sporită în perioada 2016 - 2018.

În deplină concordanță cu acțiunile întreprinse la nivelul autorităților europene ESMA și EIOPA, ai căror membri suntem, planul strategic vizat în următorii trei ani cuprinde:

- * Îmbunătățirea calității, eficienței și coerenței activităților de supraveghere prin:
 - o asigurarea convergenței practicilor de supraveghere în cadrul celor trei sectoare financiare nebankare – adoptarea unui set unitar de politici și practici de supraveghere;
 - o implementarea procedurilor și practicilor de supraveghere bazate pe risc.
- * Identificarea, evaluarea, atenuarea și gestionarea riscurilor și amenințărilor la adresa stabilității financiare a pieței financiare nebankare cu accent pe:
 - o monitorizarea activităților financiare și a inovațiilor și implementarea unor mecanisme de intervenție asupra produselor financiare în situații de urgență;
 - o analiza de risc a pieței financiare nebankare.

ASF va publica, bianual, rapoarte privind evaluarea riscurilor aferente celor trei sectoare financiare supravegheate prin intermediul cărora vor fi evidențiate analize și estimări privind principalele tendințe și vulnerabilități la adresa stabilității piețelor financiare supravegheate.

4.3. Alinierea legislației primare la directivele și standardele europene – simplificarea și armonizarea legislației primare și secundare

Alinierea legislației naționale aferentă piețelor financiare nebankare la directivele și standardele europene este un proces continuu ce se regăsește permanent în strategia ASF având drept reper desfășurarea la nivelul Uniunii Europene a unui amplu proces de revizuire, de modificare și de completare a legislației în scopul consolidării și creării unui cadru armonizat de reglementare și pentru eliminarea deficiențelor în funcționarea și transparența piețelor financiare.

Totodată, ne propunem identificarea lacunelor, neconcordanțelor și inconsistențelor existente în legislația primară și secundară, respectiv modificarea și completarea normelor ASF și emiterea de noi regulamente și instrucțiuni pentru punerea în aplicare a legislației primare.

O componentă relevantă în cadrul acestui obiectiv este legată de simplificarea cadrului de reglementare și de asigurarea convergenței intersectoriale urmărindu-se, acolo unde este posibil, un set de reguli unitare aplicabile tuturor entităților reglementate și supravegheate de ASF.

4.4. Stimularea dezvoltării piețelor financiare nebankare

Obiectivele principale pe care le vom urmări pentru stimularea dezvoltării celor trei sectoare de supraveghere financiară sunt următoarele:

Piața asigurărilor

- cooperarea strânsă cu asociațiile de profil din domeniul asigurărilor și constituirea de grupuri comune de lucru cu UNSAR și colaborarea cu Asociația Română de Actuarial pentru dezvoltarea de mecanisme orientate pe nevoile pieței de asigurări și pentru actualizarea Legii 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România;
- creșterea gradului de accesibilitate și atractivitate a pieței asigurărilor de viață;
- stimularea creșterii asigurărilor de sănătate;
- echilibrarea ponderilor produselor disponibile prin stimularea acelor cu utilitate maximă pentru consumatori.

Piața de capital

- continuarea măsurilor pentru atingerea statutului de piață emergentă, stimularea creșterii lichidității pieței de capital;
- dezvoltarea pieței de obligațiuni ca alternativă de finanțare prin intermediul emisiunilor de obligațiuni corporative/municipale și stimularea emisiunilor de obligațiuni realizate de societățile deja listate pe piața de capital;
- dezvoltarea pieței de retail prin creșterea numărului de investitori activi, însoțită de creșterea importanței și anvergurii activității fondurilor de investiții, precum și dezvoltarea pieței de instrumente financiare derivate cu active suport titluri financiare sau mărfuri, în special pentru operațiuni de hedging;
- consolidarea și dezvoltarea infrastructurii pieței de capital prin reautorizarea depozitarilor centrali, înființarea unei contrapărți centrale sau afilierea la o contraparte centrală regională și restructurarea deținerilor de acțiuni în cadrul Secțiunii 1 a depozitarilor centrali.

Piața Pensilor Private

- promovarea unor măsuri legislative pentru dezvoltarea în condiții de siguranță a pieței fondurilor de pensii, prin emiterea de reglementări care să vizeze, simultan, atât creșterea eficienței funcționării sistemului, cât și protecția participanților;
- actualizarea, monitorizarea și adaptarea continuă la condițiile din piață a politicilor de investiții ale fondurilor de pensii;
- introducerea sistemului de pensii ocupaționale;
- sprijinirea finalizării legislației privind plata pensiilor.

4.5. Întărirea capacității instituționale și consolidarea autorității

Acțiunile pe care intenționăm să le implementăm în perioada 2016 -2018 vizează dezvoltarea instituțională din perspectiva calității și fac parte dintr-un proiect mai amplu privind **Consolidarea Capacității Instituționale a ASF**, inițiat în aprilie 2015. Obiectivele fixate în acest scop se vor referi la următoarele :

- ASF să fie o autoritate complet integrată, cu norme aliniate și moderne, accesibilă și eficientă;
- implementarea și aplicarea sistemului de supraveghere bazată pe riscuri;
- revizuirea cadrului legislativ primar și secundar;
- întărirea funcției de protecție a consumatorilor;
- dezvoltarea și formarea profesională a personalului;
- finalizarea infrastructurii IT, centralizarea raportărilor financiare și construirea unei bănci de date integrate la care să fie conectate toate structurile organizatorice ale ASF.

Întreaga strategie și programul de activități al ASF sunt menite să conducă la creșterea credibilității și îmbunătățirii imaginii în fața consumatorilor din asigurări, pensii și piața de capital.